

SYLWETKI PROFESORÓW POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ

(35)

CZESŁAW SKOTNICKI (1871—1945)

Czesław Skotnicki urodził się 20 IV 1871 r. we wsi Moszczanka, powiat puławski, w rodzinie ziemiańskiej. Lata dziecięce spędził w domu rodzinnym, w majątku Podwierzbie. Później kształcił się w gimnazjum W. Górskiego w Warszawie. Po uzyskaniu matury w 1890 r. wyjechał do Rygi, gdzie w tymże roku podjął studia na Wydziale Mechanicznym tamtejszej politechniki. Jako student należał do korporacji akademickiej „Arkonია”. Studia ukończył z odznaczeniem w 1895 r., otrzymując dyplom inżyniera mechanika.

Po ukończeniu studiów powrócił do Warszawy, gdzie niebawem założył rodzinę. Przez kilka lat praktykował jako inżynier mechatnik w różnych przedsiębiorstwach warszawskich, m.in. w gazowni miejskiej, w papierni „Soczewka” oraz w biurze budowy młynów. Współpracował z redakcją *Przeglądu Technicznego*, napisał i wydał pierwszą publikację monograficzną „Koszta wytwarzania energii mechanicznej” (1902). Praca ta nie dawała mu jednak pełnego zadowolenia. Żywo zainteresowany problemami wsi polskiej, porzucił pierwotnie obrany zawód i rozpoczął gruntowne studia hydrologiczne, związane z inżynierią rolną, a zwłaszcza z problematyką wodnomelioracyjną. W tym czasie nawiązał ścisłą współpracę z prof. S. Miklaszewskim, cenionym specjalistą w zakresie gleboznawstwa. Ten kierunek zainteresowań Cz. Skotnickiego okazał się trwały, przesądzając o jego późniejszej karierze zawodowej i naukowej.

W 1903 r. przystąpił jako wspólnik do Biura Melioracyjnego „S. Janicki i W. Meylert”, a w 1907 r. został powołany na stanowisko dyrektora warszawskiego Towarzystwa Melioracyjnego (pozostawał na tym stanowisku nieprzerwanie do 1920 r.). W okresie poprzedzającym I wojnę światową podróżował w celach naukowych do Austrii, Niemiec, Szwecji i Danii. Równocześnie współpracował z redakcją *Gazety Rolniczej*, brał żywy udział w pracach Centralnego Towarzystwa Rolniczego (CTR), wydał kilka publikacji naukowych z zakresu melioracji, m.in. „Uprawa łąk torfiastych” (1911) i „Zarys teorii drenowania” (1912). Począwszy od 1906 r. Cz. Skotnicki skupiał coraz większą uwagę na działalności pedagogicznej. Początkowo prowadził wykłady z zakresu melioracji na Kursach Przemysłowo-Rolniczych, prowadzonych pod egidą Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie, następnie na Wydziale Rolnym Towarzystwa Kursów Naukowych (TKN). W 1915 r. brał udział w pracach Sekcji Politechnicznej przy Komisji do Urządzenia Szkół Wyższych TKN, zmierzających do uruchomienia politechniki w Warszawie.

Z Politechniką Warszawską (PW) Cz. Skotnicki związał się na stałe od 1 IV 1918 r., kiedy to został zaangażowany jako wykładowca melioracji rolnych na Wydziale Inżynierii Wodnej (IW). Niebawem został wybrany dziekanem tego wydziału (kierowanego

zastępczo przez kilka miesięcy — po ustąpieniu A. Ponińskiego — przez H. Czopowskiego, dziekana Wydziału Inżynierii Budowlanej). Z dniem 14 V 1919 r. uzyskał nominację na profesora zwyczajnego. Dziekanem Wydziału IW prof. Cz. Skotnicki pozostawał do końca roku akad. 1923/24, będąc jednocześnie w latach akad. 1921/22—1923/24 dziekanem nowo powstałego Wydziału Mierniczego. W latach akad. 1924/25—1925/26 piastował godność rektora PW, a w latach akad. 1926/27—1927/28 był prorektorem uczelni. Przez cały okres międzywojenny kierował Katedrą Melioracji Rolnej.

Dorobek naukowy prof. Cz. Skotnickiego obejmuje blisko 80 artykułów, broszur i książek, w tym podręcznik „Nauka melioracji” (1925), będący pierwszą oryginalną pracą polską w tym zakresie. Jego dużym osiągnięciem było też opracowanie tablic do określania rozstawu drenów ceramicznych na podstawie analizy mechanicznej gleby. W latach 1926—1935 współpracował bliżej z miesięcznikiem *Inżynieria Rolna*, a po przekształceniu tego czasopisma w dwumiesięcznik naukowy *Przegląd Melioracyjny* był jego redaktorem naczelnym (1936—1939).

Oprócz działalności dydaktycznej, naukowej i publicystycznej prof. Cz. Skotnicki zajmował się sprawami doświadczalnictwa melioracyjnego, współpracując w tym zakresie z naukowymi ośrodkami melioracyjnymi w innych krajach. Był m.in. członkiem Komisji Technicznej Rady Naukowej Międzynarodowego Instytutu Rolniczego w Rzymie, współzałożycielem Komisji Doświadczalno-Melioracyjnej przy CTR i Koła Melioracyjnego przy Stowarzyszeniu Techników Polskich, projektantem pierwszej w kraju Melioracyjnej Stacji Doświadczalnej w Kościelcu w pow. kolskim, członkiem Komisji Melioracyjnej przy Polskim Komitecie Normalizacyjnym oraz członkiem Koła Inżynierów Doradców i Inżynierów Rzeczoznawców.

Podczas okupacji hitlerowskiej prof. Cz. Skotnicki przebywał nadal w Warszawie. Z chwilą uruchomienia w gmachach politechnicznych, za zgodą władz niemieckich, Państwowej Wyższej Szkoły Technicznej (kwiecień 1942) prowadził w niej wykłady, początkowo na Wydziale Budownictwa Lądowego i Wodnego, później na Wydziale Mierniczym. Podczas powstania warszawskiego stan jego zdrowia uległ poważnemu pogorszeniu. Wyniesiony na noszach po upadku powstania, staraniem PCK został przewieziony w stanie półprzytomnym do szpitala w Krakowie. Po wyzwoleniu zaopiekował się nim syn Bogusław, przebywający podówczas w Łodzi. Tam prof. Cz. Skotnicki zmarł w dniu 1 IX 1945 r. Pochowany został w grobie rodzinnym na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie (91-I-26). Był odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Polonia Restituta (1935).

Opracował Jerzy Kubiowski